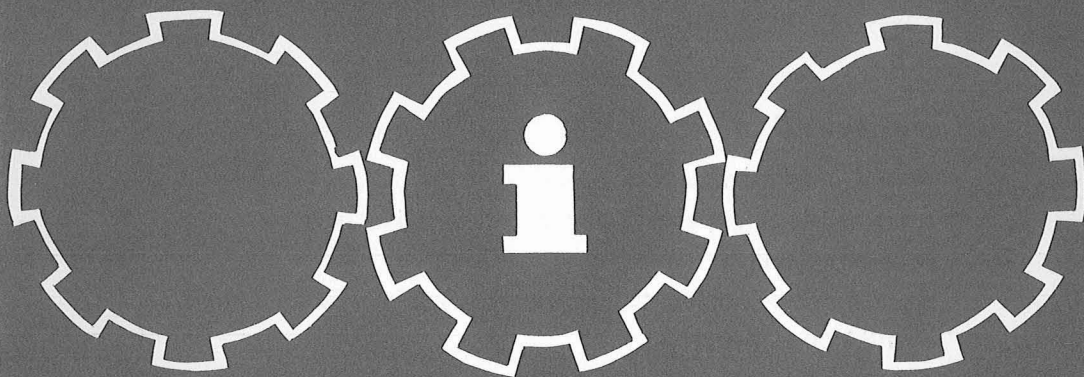

TEKNIIKAN SANASTOKESKUS
CENTRALEN FÖR TEKNISK TERMINOLOGI

3 1984

terminfo

terminfo 3 1984

1984—10—10

Tekniikan Sanastokeskus ry:n tiedotuslehti

Toimittanut Eeva Clewer

Liisankatu 16 B 13, 00170 Helsinki 17

Puhelin 90-669 529

Ilmestyy 4 kertaa vuodessa

Lehden aineisto on vapaasti käytettävissä,
mutta lähteen mainitseminen on toivottavaa.

SISÄLLYS

Termipankki ajan tasalla	1
Kokemuksia termipankin rakentamisesta ja käytöstä	3
Mitä on testaus?	6
Sanastonteko-ongelmista edellä olevan johdosta ja muutenkin	7
VARSA on syntynyt	11
Kielten tunnukset	12
Termineuvonnan päiväkirjasta	14
Kesäkokemuksia termineuvonnasta	16
Terminfo vuodeksi 1985	17
Valikoima kirjaston uutuuksia	18
Sammandrag	20

TIETOA TERMIPANKISTA

TERMIPANKKI AJAN TASALLA

Tekniikan Sanastokeskuksen termipankki on nyt ollut sisäisessä koekäytössä runsaan vuoden. Suunnitelmien mukaan termipankki avataan yleiseen käyttöön vuoden 1985 alussa.

Termipankki on sijoitettu Teknillisen korkeakoulun DEC System-20-tietokoneeseen ja sitä käytetään 3RIP-tiedonhakuohjelmistolla. Yhteydenottoa varten käyttäjä tarvitsee päätteen, puhelimen ja modeemin sekä luonnollisesti tietokonepuheen eli käyttäjätunnuksen ja salasanan. Tarkempia tietoja yhteydenotosta ja termipankin käytöstä saa myöhemmin ilmestyvästä oppaasta. Myös Terminfossa palataan tähän asiaan.

Termipankkia voi käyttää melko pienin esitiedoin. Käyttäjälle riittää, että hän tietää jotain hakujärjestelmän ominaisuuksista ja toiminnasta sekä termipankin rakenteesta. 3RIP-tiedonhakuohjelmistosta ja sen toiminnasta voi saada tiedot esimerkiksi suoraan omalle päätteelle pyytämällä ohjelmistolta kuvausta.

Seuraavassa lyhyesti termipankin sisäisestä rakenteesta. Yksin-

kertaisesti sanottuna termipankki, eli terminologinen tietokanta, on suuri joukko termejä, jotka on tallennettu tietokoneeseen tietyllä tarkoituksenmukaisella tavalla. Tämä mahdollistaa monipuolisen ja tehokkaan haun 3RIP-ohjelmistolla.

Suomenkielisiin termeihin liittyvät tiedot on koottu kokonaisuudeksi, jotka ovat niin sanottuja tietueita. Koska tietueet siis sisältävät tietoa termeistä, sanotaan niitä myös termitietueiksi. Termitietue koostuu useista osista eli kentistä, ja kentät vuorotetaan voidaan jakaa alakenttiin.

Termitietueet voivat sisältää esimerkiksi suomenkielisen termin ja sen muunkieliset vastineet, käsitteen määritelmän, määritelmää täydentävän selityksen, synonyymit, hylättävät termit, lyhenteen, luokituskoodin, lähdetiedot jne.

Jokainen tieto, joka termitietueessa esiintyy, sijaitsee omassa kentässään tai alakentässään. Tämä mahdollistaa sen, että kaikki termitietueen tiedot ovat hakukelpoisia joko erikseen tai mielivaltaisina yhdistelminä. Käyttäjä voi

hakea esimerkiksi suomenkielisen termin määritelmiseen ja muunkielisine vastineineen tai ruotsinkielisen termin pelkästään vastineineen jne.

Eräitä kysymyksiä, joihin termipankki voi antaa vastauksen, on lueteltu seuraavassa:

- Onko termiä määritelty termipankissa?
- Missä julkaisussa termiä on käsitelty?
- Miten termi on määritelty?
- Mitkä ovat suomalaisen (tai ruotsalaisen, englantilaisen, saksalaisen jne.) termin vastineet muilla kielillä?
- Onko olemassa määritelmä tai selitys, joka sisältää sanat xxx, yyy ja zzz, ja mikä on siinä tapauksessa määritelty termi?
- Mitkä termit sisältävät kirjainjonon -xxx-?

Sanakirjasta etsittäessä haetaan yleensä tutulle sanalle tai termille vastine toisella kielellä. Näin voidaan tehdä myös termipankissa, mutta termipankin tiedonhakuohjelmisto pystyy siis paljon monipuolisempaan hakuun kuin vain yhden sanan etsimiseen kerrallaan. Voidaan esimerkiksi hakea kaikki ne termitietueet, joiden määritelmäkentässä sanat xxx ja yyy esiintyvät peräkkäin mainitussa järjestyksessä tai samassa lauseessa, tai joiden mää-

ritelmässä esiintyy sana xxx, mutta ei zzz. Termipankkihaku antaa siis sekä määrällisesti että laadullisesti paremman tuloksen kuin haku vastaavista painotuotteista. Niistä voi etsiä vain yhtä termiä kerrallaan, ja haku esimerkiksi määritelmän avulla on todella vaivalloista ja hidasta. Termipankki ei myöskään sisällä vanhentunutta tietoa, sillä aineiston pitäminen ajan tasalla on helppoa ja nopeata.

Vaikka termipankki tuntuukin ensi silmäyksellä tarjoavan nopean, luotettavan ja ajan tasalla olevan ratkaisun terminologisen tiedonhaun ongelmiin, on syytä muistaa muutama asia. Ensimmäkin haun tuottaman tiedon arviointi jää käyttäjän tehtäväksi. Jopa jonkun yksittäisen termin vieraskielisen vastineen haku saattaa antaa useita vastauksia. Tällöin käyttäjän on itse pystyttävä valitsemaan joko termitietueen antaman lähteen tai luokituskoodin tai oman tekstinsä aihepiirin perusteella oikea vaihtoehto. Termipankki antaa käyttäjälle tietoa tämän hakukäskyjen perusteella, mutta lopullinen harkinta jää tässäkin ihmiselle.

Lisäksi termipankin aineiston taso vaihtelee suuresti, sillä termitietueet tulevat useista kymmenistä eri sanastoista, sanastohankkeista, sanaluetteloista jne. Nämä lähteet saattavat erota toi-

sistaan huomattavasti mm. niiden tarkoituksen, laatimismenetelmän, erikoistuneisuuden, laatimisajankohdan sekä laatijan mukaan.

Termitietueissa tämä käy ilmi esimerkiksi siitä, että toiset termit on erittäin huolella määritelty, toiset suppeasti tai ylimalkaisesti selitetty, ja jotkut esiintyvät vain muunkielisten vastineiden kanssa luettelomaisesti ilman määritelmää tai selitystä.

Ei siis pidä antaa termipankin nopeudellaan ja helppokäyttöisyydellään johtaa harhaan. Täytyy aina muistaa, että tieto on täsmälleen ja ainoastaan yhtä hyvä kuin sen lähde eli tekijä.

Lopuksi pieni vertauskuva: mitä hyötyä tai iloa on mitata ajanottokellolla aika sadasosasekunnin tarkkuudella, kun ihmisen reaktiokyky hänen pysäyttäessään kellon on vain kymmenesosasekunnin luokkaa?

Peter Nordqvist

KOKEMUKSIA TERMIPANKIN RAKENTAMISESTA JA KÄYTÖSTÄ

Sanastotyön taustaa Telenokialla

Telenokialla on sanastotyötä tehty lähes neljä vuotta. Sanastotyö alkoi venäjän kielen kääntäjien käytännön tarpeista: ajan tasalla olevia erikoiskielen sanakirjoja ei tuolloin ollut, eikä niitä ole juuri nytkään. Kääntäjien on täytynyt itse kehittää tarvitsemansa termistö varsinaisen työnsä ohessa.

Termityö alkoi vaatimattomasti. Tarkoituksena oli toisaalta talentaa usein työllä ja vaivalla löydetty vastine tulevaisuutta varten ja toisaalta yhdenmukais-taa termejä. Käännettävän aineis-ton laajuus ja myös muiden ammattikuntien kasvava kiinnostus

ja tarpeet ovat edesauttaneet sanastotyön kehittämistä. Esimerkiksi suomenkielisten termien vakiintumattomuus on aiheuttanut erittäin paljon hankaluuksia. Samasta käsitteestä saatetaan käyttää useita eri nimityksiä, eikä tekniikkaan perehtymätön kääntäjä tunnista käsitettä, vaan joutuu näkemään paljon turhaa vai-vaa asian selvittämiseksi. Myös tuotekehityksen ja tutkimuksen parissa työskentelevät insinöörit ovat todenneet, että vakiintumaton suomenkielinen termistö aiheuttaa väärinkäsityksiä ja tulkin-taongelmia jopa asiantuntijoiden keskuudessa.

Termipankin luotettavuus ja sanastotyö

Termipankin luotettavuus riippuu ensisijaisesti sinne tallennettujen termien käsittelyn asiantuntemuksesta, ts. siitä, kuinka huolellisesti edeltävä sanastotyö on tehty. Termipankin luotettavuuden takaamiseksi on sanastotyö Teleenokialla järjestetty pääpiirteittäin seuraavalla tavalla.

Sanastotyön tavoitteeksi on asetettu kattavan ja luotettavan teknisen sanaston luominen. Sanastotyön ala on rajattu siten, että siihen kuuluvat vain kiinteästi yhtiön toimialaan liittyvät tekniikan osa-alueet. Sanaston kielet ovat suomi, venäjä, englantia ja osittain ranska.

Sanastotyö lähtee liikkeelle, kun esimerkiksi kääntäjä kirjaa *termilomakkeelle* hänelle vaikeuksia tuottaneen termin ja sen vastineen. Tähän termiehdotukseen liitetään lisäksi ote lähde tekstistä, joka esittää termin laajemmassa käyttöyhteydessä.

Termiehdotus käsitellään seuraavaksi *esitarkastuksessa*. Siinä tekniikan asiantuntija varmistaa, mihin tekniikan osa-alueeseen, ns. *pääluokkaan*, termi kuuluu, sekä määrittelee termiehdotuksen painoarvon, tärkeyden, tekniikan kannalta. Painoarvon perusteella voidaan erottaa kolmentasoisia käsitteitä: keskeisiä, sanakirja-

tasoisia ja tukisanastoon kuuluvia. Mitä keskeisempi ja tärkeämpi käsite, sitä perusteellisempi jatkokäsittely. Ainoastaan painoarvoltaan arvokkaimmat käsitteet määritellään, vähemmän tärkeille käsitteille pidetään riittävänä selitystä tai käyttöä ohjaavaa lauseyhteyttä. Pääluokka voi olla jokin yhdeksästä tekniikan osa-alueesta tai nk. O-ryhmä, joka sisältää kielellisiä ja kieliopillisia neuvoja kääntäjille.

Esitarkastuksen jälkeen termiehdotus on *esitermi*, ja se tallennetaan termipankkiin käsittelyn keskeneräisyyttä osoittavalla tunnuksella. Tämän jälkeen esitermin käsittely tapahtuu *sanastoryhmissä*, joita on muodostettu jokaista pääluokkaa varten. Sanastoryhmä koostuu alan insinööreistä muodostetusta tarkastusryhmästä ja eri kielten kääntäjistä. He kokoontuvat tarvittaessa yhteisiin istuntoihin käsittelemään esitermejä.

Sanastoryhmän tehtävänä on käsitellä esitermi asianmukaisella tavalla: tarkastusryhmä määrittelee ja nimeää keskeisiksi luokitellut käsitteet, ja kääntäjä antaa vastineen. Sanakirjatasoiset termit pyritään käsittelemään ilman tarkastusryhmän apua. Usein kuitenkin kääntäjä joutuu selvittämään käsitettä perusteellisesti oikean vastineen löytämiseksi. Kääntäjien apuneuvo tässä selvitystyössä on kirjasto, jonne on ke-

rätty yleiskielen sanakirjojen ohella yhtiön toimialan kattavia erikielisiä tekniikan sanakirjoja. Kirjastoon tulee myös runsaasti alan kansainvälisiä aikakauslehtiä. Standardit ja sanastostandardit ovat myös avuksi, vaikkakin ne usein esittävät jo vanhentunutta tekniikkaa ja termistöä.

Venäjänkielisistä vastineista neuvotellaan neuvostoliittolaisten asiantuntijoiden kanssa, jotka hyväksyvät ehdotetun vastineen ja antavat muita termeihin liittyviä käyttösuosituksia. Nämä suositukset kirjataan termilomakkeen määritelmäkohtaan. Englanninkieliset vastineet vahvistaa kyseisen tekniikan osa-alueen asiantuntijainsinööri.

Kun esitermi on käsitelty asianmukaisella tavalla, se on *valmis termi* ja *termitietue* päivitetään.

Termipankin hyödyntäminen

ATK-pohjainen termipankki otettiin käyttöön noin vuosi sitten. Sen tulostusohjelmiston avulla voidaan termitiedostosta tulostaa halutunmuotoisia sanastoja eri käyttäjille. Poimintakriteerinä termipankissa voi olla kieli, pääluokka, tekninen painoarvo tai jokin muu kenttä termitietueesta.

Sanastoja, joita tällä hetkellä on 13 eri tyyppiä, tulostetaan

noin kaksi kertaa vuodessa. Tulostusten väliaikoina voi termipankkia selailla päätteeltä. Ne käsitteet, joita ei vielä ole käsitelty loppuun, erottaa kesken eräisyyttä osoittavasta tunnuksesta.

Käytäntö on jo nyt osoittanut, että sanastotulosteiden jakelu ja ylläpito on erittäin hankalaa. Esim. jo pari tuhatta käsitettä sisältävä sanastotuloste, jossa on erikieliset vastineet sekä määritelmät suomeksi, sisältää yli neljäsataa A4-kokoista sivua. Tällaiset mammutit ovat erittäin raskaita ja hankalia käsitellä, lisäksi ne eivät anna uusinta tietoa. Yhtenä tulevaisuuden kehitystehtävänä onkin termipankin on line-käytön lisääminen esim. luomalla linjaliikenneyhteys termipankin tietokoneesta tekstinkäsittelylaitteeseen.

Termipankilta odotetaan paljon, mutta nämä odotukset voi täyttää vain ammattitaidolla laadittu ja ylläpidetty termitiedosto sekä termipankin jatkuva kehittäminen.

Vuoden yhteistyö termipankin kanssa on opettanut paljon, välillä on jopa tuntunut siltä, että ongelmia syntyy nopeammin kuin niitä ehditään ratkoa!

Seija Tuovinen

KESKUSTELUA SANASTOTYÖSTÄ

MITÄ ON TESTAUS?

Testaus on tekninen termi, jota ei ole suomen kielessä täsmällisesti määritelty. Käytännössä ei ole tosin syntynyt ongelmia tuon termin perusmerkityksestä; kiistely on lähinnä siitä, ovatko *koetus* ja *koestus testauksen* kanssa samanarvoisia synonyymejä.

Tekniikan Sanastokeskus on vuonna 1982 julkaissut Teknisen tarkastuksen sanaston (TSK 2), joka yleensä näyttää selkeyttävän alan sekavaa termistöä. Tämän sanaston suositukset *testaus*, *koetus*, *koestus* -termien suhteen eivät mielestäni ole kuitenkaan onnistuneita kaikilta osin. TSK 2:n mukaan *testaus* tarkoittaa toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on kohteen jonkin ominaisuuden (esim. toimintavarmuuden, paineenkestävyyden) määrittäminen ennalta määrätyn tai sovitun menetelmän avulla. Lisäksi huomautetaan nimenomaisesti, että *testaus* ei sisällä vertailua annettuihin raja-arvoihin.

Sanaston esipuheessa korostetaan yhdenmukaisuutta ruotsin kielen ja Ruotsin vastaavan sanaston (mm. standardin SS 02 01 01 *Provning och kontroll*

-Terminologi) kanssa. *Testaus*-termin ruotsalaisena vastineena onkin pidetty *provning*-termiä, jonka määritelmä on mukaeltu asiallisesti sellaisenaan suomalaiseen sanastoon. Suomen kielen *testaus*-sana on kuitenkin lainattu englannista, jossa *testing*-käsitteellä on hiukan eri merkitys kansainvälisten standardien mukaan (esim. SFS 2670 ja SFS 4741). Englannin kielessä nimittäin *testing* sisältää myös tulosten arvioinnin. Samoin on määritelty esim. saksan *Prüfung* (DIN 1319 B1.1) ja ranskan *essai*.

Testaus on erittäin keskeinen käsite tarkastustoiminnassa. Siinä sovellettavat testausmenetelmät on nykyisin esitetty ja julkaistu lähes poikkeuksetta kansainvälisinä standardeina englannin ja ranskan kielellä. Suomenkielisen teknisen termistön pitäisi mielestäni perustua käsitteistöltään mahdollisimman paljon vastaavaan kansainväliseen sanastoon. Toisin sanoen, suomen *testaus*-sanan määritelmänä tulisi käyttää mieluummin englantilaista (kansainvälistä) kuin ruotsalaista lähettä.

TSK 2:ssa on yritetty keksiä jonkinlainen kompromissi määrittelemällä *koetus* sellaiseksi termiksi, joka sisältää vertailun. Mielestäni on toivotonta yrittää määrittellä *testaus* ja *koetus* eri käsitteiksi. Sama pätee kolmanteen termiin *koestus*, jonka sanaston laatijat ehdottavat hylättäväksi kokonaan. Jos *testaukselle* ja *koetukselle* halutaan tehdä merkitysero, olisi toki johdonmukaista yhdistää *testaus* ja *testing* sekä *koetus* ja *provning* eikä päinvastoin.

Koetus ja *koestus* ovat kumpikin sellaisia termejä, joita on vanhastaan käytetty englannin *testing*-sanana vastineina tietyillä erikoisaloilla. *Koetus* on tuttu lähinnä metallialalla (esim. aineenkoetus), *koestus* taas on vakiintunut viralliseen kielenkäyttöön erityisesti sähkötarkastustoiminnassa (esim. koestusmääräys, -laboratorio, -sitoumus). Yksittäinen toimenpide on näillä aloilla aina ollut *koe*.

On selvää, että tekniikassa ja varsinkin virallisessa tarkastustoiminnassa olisi pyrittävä yhtenäiseen kielenkäyttöön. Koska *koetuksen* ja *koestuksen* nykyistä laajempi käyttö tuntuu epärealistiselta, en näe tässä muuta mahdollisuutta kuin suosia uusinta ja neutraaleinta vaihtoehtoa *testaus*-ta. Se on kieliasultaan lähellä englantilaista esikuvaansa ja siitä on helppo johtaa uusia sanoja. *Koetta* ei silti tarvitse aina korvata *testillä* (esim. iskukoe, tyyppikoe, koekappale). Mitään äkkinäistä kielen yhtenäistämistä on tuskin odotettavissa. Sähkömiehet *koestavat* varmaan yhtä kauan kuin metallimiehet *koettavat*. Arvovaltaisen suosituksen aikaansaamiseksi olisi toivottavaa, että teknisen tarkastuksen sanastoa kehiteltäisiin edelleen ja julkais-taisiin se SFS-standardina; TSK 2 kun ei *testauksen* osalta ole omiaan parantamaan tilannetta.

Tuomo Ilomäki
Dipl.ins.
SESKO

SANASTONTEKO-ONGELMISTA EDELLÄ OLEVAN JOHDOSTA JA MUUTENKIN

Asiantuntijat ryhtyvät sanastotyöhön vasta, kun huoltamaton ammattikieli vaikeuttaa tiedon kulkua. Niinpä lähes joka sanastossa tarvitaan puuttumista jossakin jo omaksuttuun käytäntöön. Ajan kuluessa reaali maailma muuttuu

ja käsitteiden luonne paljastuu uuden tiedon myötä entistä tarkemmin. Tällöin törmätään kielen hitauteen ja ihmisten omakohtaisiin käsityksiin siitä, mikä on jonkin termin "ainoa oikea merkitys". Aina ei kyseessä todella ole

muutos. Useammat eri näkemykset vain tulevat esiin käsitettä analysoitaessa. Erot ovat koko ajan olleet olemassa, mutta koska täsmällistä määrittelyä ei ole koskaan tehty, jokainen on ymmärtänyt termin omalla tavallaan. Tulkintaerot tulevat sitten esiin silloin, kun sopimustekstejä kiistatapauksissa ryhdytään paneemaan täytäntöön.

Kaikkein arinta aluetta ovat termit, jotka joko sijoittuvat yleiskielen ja erikoiskielen rajamaille tai ovat monen erikoisalan yhteistä omaisuutta. Erikoiskielessähän termi on käsitteen kielellinen tunnus, ja käsitteen sisältö on aina sopimuskyseminen. Mitä useampi osapuoli, sitä vaikeampi ratkaisua on sovittava kaikkien mielen mukaan.

Työsuojelussa on kaksi tärkeää käsitettä, jotka molemmat tarvitsevat oman terminsä. Toinen on alue, jolla työnantaja teettää työtä, *työpaikka*, ja toinen työpaikan osa, jolla työntekijä työskentelee, esim. koneen tai pöydän ääressä, *työpiste*. Suomen kielessä tilanne on ongelmaton. Työpaikka säilyttää yleiskielestä tutun merkityksensä, ja työpiste on melko läpikuultava uudismuodoste (vrt. vesipiste, valopiste).

Ruotsissa termit valittiin toisin. Vanha tuttu työpaikka-käsite sai nimekseen uudehkon *arbetsställe*, ja työpisteeksi valittiin

työpaikkana paremmin tunnettu *arbetsplats*. Kielenhuoltajat varoittelivat jo etukäteen liian samankaltaisten termien haitoista. Arbetsställe ja arbetsplats on myös Suomessa otettu ruotsinkieliseen lakitekstiin. Mitä mieltä valinnasta siis ollaankin, sen mukaisesti on ainakin toistaiseksi toimittava. Eräissä virastoissa esitetty ajatus termien erilaisesta käytöstä laissa ja sen soveltamista käsiteltävissä asiakirjoissa johtaisi vain entistä suurempaan sekaannukseen.

Monen erikoisalan yhteisiä termejä ovat *koetus*, *koestus*, ja *testaus*, joiden yhdenmukaistamista on yritetty monta kertaa. Yrityksissä on aina lähdeetty termin sanahahmosta ja törmätty ristiin meneviin tottumuksiin ja mielikuviin termien "merkityksestä". Teknisen tarkastuksen sanasto vuodelta 1982 oli ensimmäinen suomalainen sanasto, joka järjestelmällisesti analysoi termien takana olevia käsitteitä. Tämä sanastohan laadittiin nimenomaan tarkastustoimen kehittämiskomiteaa varten, sillä komitea tarvitsi työssään selkeästi toisiinsa niveltäviä käsitteitä. Sanastoa laatiin työryhmän aineisto käsitti teknistä tarkastusta käsittelevät säädökset sekä muita alan asiakirjoja ja kirjallisuutta. Tästä aineistosta löytyi pienin muunnelmien kolme määritelmätyyppiä, joita aluksi nimitettiin tunnuksilla A, B ja C.

A.

Toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on selvittää ja todeta, että kohde täyttää sille asetetut vaatimukset.

B.

Tällä toiminnalla todetaan, täyttääkö kohde, näyte, laite tms. yhden tai useampia annettuja tai sovittuja ehtoja. Siihen liittyy aina vertailu em. ehtoihin.

C.

Toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on kohteen jonkin tai joidenkin ominaisuuksien määrittäminen ennalta määrätyn menetelmän avulla ottamatta kantaa kohteen soveltuvuuteen aiottuun tarkoitukseen.

Ei ole vaikea nähdä, että määritelmät A ja B tarkoittavat samaa käsitettä, josta C puolestaan eroaa. Määritelmistä A ja B käytetyt termit ovat:

A = tarkastus, katsastus, katselamus, hyväksymistarkastus, turvallisuustarkastus

B = koetus, koestus, testaus

Teknisen tarkastuksen sanaston tarkoitus oli nimenomaisesti käsitteiden ja termien käytön selkeyttäminen. Sanasto ei edes muuta mitään, kun se nimittää käsitteen A *tarkastukseksi* ja

määrittelee *katsastuksen* ja *koetuksen* tiettyjen laitteiden tarkastuksesta käytetyiksi nimityksiksi (koestus on sanana kieleen sopimaton, sitä ei voi suositaa). Askelta pitemmälle olisi merkinnyt vain yhden termin valitseminen, joka silloin olisi ollut *tarkastus*. Mutta kuten Ilomäkin (sivulla 7) sanoo, "mitään äkkinäistä yhdistämistä ei ole odotettavissa" eikä se liene tarpeeseen. Antaa sanojen elää.

Mitä sitten pitäisi tehdä käsitteelle C? Siitäkin käytetään nimitystä testaus, koetus, koestus. Onko sillä ollenkaan olemassaolon oikeutta? Työnsä kuluessa tarkastussanastoryhmä kuuli pariakymmentä asiantuntijaa. Tulos oli mielenkiintoinen. Kaikki pitivät termejä koetus, koestus ja testaus melkein (!) synonyymeinä. Mutta mitä nämä synonyymit sitten asianomaisille merkitsivät? Noin puolet liitti ne käsitteeseen A ja B, suunnilleen yhtä moni käsitteeseen C. Pieni osa tunsikin molemmat käsitteet. Ne, jotka ovat tottuneet kutsumaan ensimmäistä käsitettä koestukseksi tai koetuksiksi, vierastavat testausta ja liittävät sen C:hen. C-käsitettä työssään käyttävät taas nimittävät sitä usein testaukseksi. Näyttäisi siis siltä, että testaus voitaisiin sopia nimitykseksi käsitteelle C, joka tarkoittaa kohteen ominaisuuksien selvittämistä ennalta sovituin menetelmin. Ilomäenkin

mielestä termi on "uusin ja neutraalein", ja jo nykyisellään monet yhdistävät sen tähän käsitteeseen.

Se, että Ruotsissa on päädytty samankaltaiseen käsiteanalyysiin, osoittaa sikäläisen sanastotyön korkeata tasoa. Maallahan on jo 40-vuotiset perinteet järjestelmällisessä sanastotyössä, joka on tullut Suomeen vasta kuluvalle vuosikymmenellä ja on vasta tulossa kansainväliseen standardisoimistoimintaan.

Tämä termiryhmä ei ole ensimmäinen eikä viimeinen, josta useamman erikoisalan on vaikea sopia. Teknisen tarkastustoimen kehitys, erikoiskielten käyttäjät ja aika ratkaisevat, mikä termi jää elämään. Käsitteiden selkeyttämistä tarvitsevalle teknisen tarkastuksen sanasto joka tapauksessa tarjoaa erään mallin, ja yleisönosastokirjoittajaa lainatakseni, "kyllä selkeys vaan kummasti helpottaa sanoman perillemenoä".

Heidi Suonuuti

Sanastoa

1. *työpaikka*

Sv arbetsställe

E work site, place of employment

Alue, jolla työnantaja teettää työtä.

2. *työpiste*

Sv arbetsplats

E work place, place of work

Työpaikan osa (esimerkiksi koneen tai pöydän ääressä), jossa työntekijä työskentelee.

3. *tarkastus*

Sv kontroll, icke: inspektion

E inspection

Toiminta, jolla selvitetään ja todetaan, täyttääkö kohde sille asetetut vaatimukset.

4. *koetus*

Sv det begrepp som den finska termen koetus står för ingår i begreppet kontroll i svenskan. Termen koetus saknar motsvarighet i svenskan

E examination, testing

Testaukseen perustuva tarkastus.

5. *testaus*

Sv provning (även testning)

E testing

Toimenpiteet, joiden tarkoituksena on kohteen jonkin ominaisuuden määrittäminen ennalta määrätyn tai sovitun menetelmän avulla.

UUSI SANASTOHANKE

VARSA on syntynyt

Kesän alussa koottiin työryhmä, jonka tehtäväksi määriteltiin *vartiointialan sanaston* aikaansaaminen. Elokuussa vastasyntyneelle vartiointialan sanastotyöryhmälle annettiin nimilyhenteeksi VARSA-84.

Vartiointitoiminnan tarkoituksena on saavuttaa turvallisuus, joka puolestaan on määritelty seuraavasti: Turvallisuus on tila, jossa vahinkojen mahdollisuus on minimissä ja niiden torjunta tehokasta.

Vakuutus- ja vartiointiasiat liittyvät läheisesti yhteen, joten esimerkiksi vartiointipalveluja käyttävän vakuutuksenottajan on hyvä tietää, mitä vakuutusehdoissa käytetyt termit tarkoittavat. Sanastoon tulevat termit 4—6 kielellä ja määritelmät suomeksi ja ruotsiksi. Kohderyhmäksi on kaa-

vailtu seuraavia sanaston tarvit-sijoita: vartiointipalvelujen tilaa-jat ja käyttäjät, työnjohtotaso, vartiomisliikkeet, viranomaiset, ohjeiden tekijät ja tiedottajat.

VARSA-84 -työryhmään kuu-luvat Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitosta Kai-Erik Berg (työ-ryhmän puheenjohtaja), Veijo Vi-ronen ja Anne-Marja Kesti, Suo-men Vartioliikkeitten Liitosta Ti-mo Ottela, Teollisuuden ja Liike-elämän Suojelujohtokunnasta Rei-no Vuorinen, Suomen Teollisuu-den Vartiointi Oy:stä Kurt Sund-vall sekä vartiointipalveluja käyt-tävän yrityksen edustajana Neste Oy:stä Juhani Siikala.

Lähempiä tietoja sanastohank-keesta haluavat voivat ottaa yh-teyttä työryhmän sihteeriin Anne-Marja Kestiin puh. (90) 19251/ Kesti.

Kuka tietää mitä on **JOT**?

No, sehän on tietysti uusi, ko-nepajat vallannut tuotantofiloso-fia, jossa pyritään minimoimaan kaikki sellaiset työt ja tehtävät,

jotka eivät nosta jalostusarvoa.

Mutta mistä sitten tuo lyhenne tulee? Sanoista "juuri oikeaan tarpeeseen", sehän on selvä.

KIELTEN TUNNUKSET

Suomesta puuttuu toistaiseksi standardi kielten tunnuksista, ja niinpä kirjavuus tässäkin asiassa on kasvanut häiritseväksi. *Ru* saattaa joskus tarkoittaa ruotsia, joskus venäjää. Suomi on merkitty tunnuksilla *fi* tai *su* ja saksa tunnuksilla *ge*, *de*, *ty* tai *sa* aina kirjoittajan ja asiayhteyden mukaan. Vielä horjuvampaa on eri kielialueiden merkitseminen: *Svfi* voi yhtä hyvin tarkoittaa suomenruotsia kuin ruotsinsuomea.

Kielten tunnuksia tarvitaan monissa paikoissa: sanastoissa ja sanakirjoissa, erilaisissa luetteloissa, matrikkeleissa ja bibliografioissa. Yhdenmukaistaminen on siis tarpeellista. Kansainvälinen Standardisoimisjärjestö ISO julkaisi jo vuonna 1967 standardin *ISO R 639 — language code*

and authority symbols, jota mm. pohjoismaiset termipankit ja myös Tekniikan Sanastokeskus käyttävät. Standardi on kuitenkin parhaillaan melko perusteellisesti uusittavana. Kansainvälisen standardin pohjalta ollaan laatimassa myös suomalaista standardia.

Seuraavassa on esitetty tunnusten muodostamisperiaatteet ja tärkeimpien kielten tunnuksukset sekä nykyisen että tulevan kansainvälisen standardin mukaisesti. Tekniikan Sanastokeskuksen henkilökunta antaa mielellään tarkempia tietoja ja kuulee ehdotuksia valmisteilla olevasta suomalaisesta standardista.

On huomattava, että kielten tunnuksukset eroavat *maatunnuksista*, joita tässä ei ole käsitelty.

Tunnuksen muodostaminen

	<i>nykyinen standardi</i>	<i>tuleva standardi</i>
kielen tunnus	Isolla kirjaimella alka- va kaksikirjaiminen tunnus. Suurimmilla maailmankielillä kui- tenkin yksi iso kirjain.	Kahdesta pienestä kirjaimesta muodos- tettu tunnus.

kielialueen merkintä	Kielen tunnuksen jälkeä maan tai alueen tunnus kauttaviivalla erotettuna tai ala-indeksinä (ISO 3166, SFS 3481).	Kielen tunnuksen jälkeä maan tai alueen tunnus väilyönnillä erotettuna (ISO 3166, SFS 3481).
kielten järjestys	Standardin ISO R 639 mukaisessa järjestyksessä. Määrittelevässä sanastossa kuitenkin määritelmäkieli ensimmäisenä.	

Muutamien tärkeimpien kielten tunnuksat standardin ISO R 639 mukaisessa järjestyksessä

	<i>nykyinen</i>	<i>tuleva</i>
saksa	D	de
itävallansaksa	D/AT	de AT
sveitsinsaksa	D/CH	de CH
englanti	E	en
brittiläinen englanti	E/GB	en GB
amerikanenglanti	E/US	en US
australianenglanti	E/AU	en AU
kanadanenglanti	E/CA	en CA
tanska	Da	da
hollanti	NI	nl
norja	No	no
ruotsi	Sv	sv
suomenruotsi	Sv/FI	sv FI
ranska	F	fr
kanadanranska	F/CA	fr CA
italia	I	it

espanja	S	es
portugali	Pt	pt
kreikka	G	el
latina	L	la
venäjä	R	ru
tsekki	Cs	cs
kiina	C	zh
japani	J	ja
suomi	Fi	fi
ruotsinsuomi	Fi/SE	fi SE
unkari	Hu	hu
eesti		et
islanti		is

TERMINEUVONNAN PÄIVÄKIRJASTA

Kun hätä on suurin . . .

Kuinka suuri täytyy hädän olla, että *varareitin* sijasta käytetään *hätäreittiä*? Tähän löytyy selkeä vastaus juuri ilmestyneestä palontorjuntasananastosta:

varareittiä kuljetaan silloin, kun varsinaista uloskäytävää ei voi käyttää, kun taas *hätäreitin* käyttäminen vaatii kiipeämistä, konttaamista tms.

Muutoin *vara* ja *hätä* -sanojen käyttö on varsin sekalaista. Monissa laivoissa huvijahdista öljytankkeriin on varsinaisen ohjausjärjestelmän lisäksi vähintään yk-

si varajärjestelmä. Se otetaan käyttöön esimerkiksi silloin, kun pääjärjestelmää huolletaan. Mutta aluksen joutuessa merihätään, tekisi jo mieli puhua hätäjärjestelmästä.

Hätä on pahankaikuinen sana; se tuo mieleen onnettomuutta, ja siksi sen käyttöä haluaisi välttää. Mutta kun maantiellä sattuu onnettomuus, on hätäpuhelin paras apu.

Tällöin puhelu menee aluehälytyskeskukseen, jonka tehtävänä on toimia yleisenä *hätäilmoituskeskuksena*. Vastavalmistuneen

sisäasiainministeriön pelastusosaston laatiman aluehälytyskeskusohjeen mukaan hätäilmoituspuheluun tulee vastata "aluehälytyskeskus" tai "aluehälytyskeskus - kretsalarmcentral". Tämä on tietävästi aiheuttanut väärinkäsityksiä hätäntyneiden avuntarvitsijoiden keskuudessa. Ehkä selvempää olisi sittenkin vastata

"häätäkeskus" tai "hätäilmoituskeskus".

Tekniikan Sanastokeskus kuulee mielellään lukijoidensa mielipiteitä *vara* ja *hätä* -sanojen käytöstä. Termineuvonnassa on törmätty samaan ongelmaan myös ruotsin puolella: milloin käytetään sanaa *reserv*, milloin *nöd*?

Etsintäkuulutuksia

Termineuvonta julistaa täten seuraavat termit etsintäkuulutetuiksi:

ULALURI

Äänneasusta huolimatta kyseessä ei liene Etelämeren saari, vaan luultavasti metallitekniikan ammattinimike. *Ualuri* on viimeksi havaittu vanhassa asiakirjassa. Henkilöitä, jotka jotain Ualurista tietävät (mitä hän/se tekee, käännösoiselle kotimaiselle), pyydetään ottamaan yhteys lähimmän puhelimen avulla Tekniikan Sanastokeskukseen.

KOKONAISVASTUURAKENTAMINEN,

tuttujen kesken KVR, on jo itse hankala tapaus, mutta sen ruotsinkielisestä veljestä ei ole mitään tietoa. Onko kukaan sattunut kohtaamaan?

RAKENNUTTAA-verbi on myös

vailla ruotsalaista pariaan. Saman perheen ongelmalapsia ovat *rakennuttaminen* ja *rakennuttamissopimus*. Näitä ei pidä sekoittaa läheisiin sukulaisiin *urakka* ja *urakkasopimus*, jotka kuvaavat samaa asiaa toisesta näkökulmasta.

Terminfo pyytää lukijoidensa apua etsintäkuulutettujen termien löytämiseksi, niin että ne voitaisiin asianmukaisesti sulkea terminpankin suojiin. Toivomme tietysti saavamme termit elävinä ja käytökelpoisina.

Ajoneuvojen tuulilaseihin on nykyisin uurrettu kohta, jonka yli kulkiessaan pyyhin puhdistuu. Suomeksi tämä on tuulilasin *turva*, ruotsalainen, ehkä kuvaavampi vastine on *sikträffla*.

KESÄKOKEMUKSIA TERMINEUVONNASTA

Elokuuta on vain pari hassua päivää jäljellä. Syksyn tuntuiset aamut ovat vuoroin kosteita, vuoroin kohmeisia. TSK:n kuuma linja, tuo viheriäinen (viheliäinen?) termineuvonnan puhelinkin on alkanut päristä lämpimikseen. Ei puhelin toki vaiti ollut kesän aikanaakaan. Kolmen kuukauden kesäsijaisuudestani kului päivittäin useampi tunti termineuvonnassa.

Termien etsiminen onkin enimmäkseen aikaa vievää salapoliisi-työtä. Vain harvoin osui kohdalleni kysymys, johon olisin pystynyt vastaamaan suoralta kädeltä (ja silloinkin tarkistin asian, varmuuden vuoksi). Lähes poikkeuksetta oli termit kaivettava esiin muualta kuin suoraan omasta pääkopasta. Puhelimessa syntyi joskus hämmästynyt hiljaisuus, kun kerroin, etten voisi antaa vastausta heti vaan palaisin mielelläni asiaan myöhemmin. Meitä on Sanastokeskuksessa vain pieni "valiojoukko", emmekä mitenkään pysty toimimaan jok'ikisen tekniikan osa-alueen asiantuntijoina.

TSK:n toimiston yhteydessä sijaitsee kirjasto, josta ensisijaisesti etsimme tietoa. Omien konstien loppuessa häiritsemme myös toimiston ulkopuolisia asiantuntijoita, ystävät ja sukulaiset mukaan lukien. Omiin ha-

paroiiviin kyselyihini suhtauduttiin aina ystävällisesti ja sain arvokasta apua.

Pyrimme vastaamaan termikyselyihin vielä saman päivän kuluessa, mutta aina emme tässä onnistu. Kymmenet kyselylomakkeet ja pitkät ja mutkikkaat kysymykset venyttävät vastausaikaa. Useimmat soittajat tietävät tilanteestamme ja antavat meille aikaa, mutta seuraavanlainenkaan vuoropuhelu ei ollut kesän aikana harvinainen:

Minä: "Minkähänlainen kiire näillä olisi?"

Kysyjä: "Voi, ei niillä ole mitään kiirettä! Kunhan saan ne tämän aamupäivän kuluessa ennen kuin juttu menee painoon."

Asiayhteys on termejä etsittäessä tärkeä. Mahdollisuutemme auttaa kysyjää pienenevät huomattavasti, jos hänellä itselläänkin on esittää vain pelkkä sanalista ilman kontekstia. Tällöin on mahdotonta tietää, mistä etsimisen aloittaisi ja onko vastine, joka puutteellisista taustatiedoista huolimatta saattaa löytyä, oikea. Ei ole ilman muuta selvää, että backbone polymeerien yhteydessä kääntyy selkärangaksi, tai että krypning ei olekaan termineuvojan kuuloharha vaan että nyt puhutaankin konetekni-

kasta ja ilmiöstä nimeltä viruminen.

Aina ei termiä löydy perusteilisistä etsinnöistä huolimatta. Silloin voimme etsintäkuuluttaa karkulaista vaikkapa Terminfossa ja toivoa silminnäkiäjien ottavan yhteyttä toimistoomme.

Toisinaan termineuvonnan puhelin ei vastaa. Emme suinkaan halua tehdä kysyjille kiusaa, mutta termineuvonnan viedessä kohutuuttomasti aikaa muilta tehtäviltä

tä on puhelin välillä suljettava. Termineuvontahan on vain pieni osa TSK:n toiminnasta. Se on kuitenkin tärkeä osa, ja minusta myös mielenkiintoinen ja hauska. Päivän parhaita hetkiä onkin, kun vastoinikäymisten jälkeen onnistuu viimein saksan, englannin ja ruotsin kautta löytämään ranskalaisen termin suomenkielisen vastineen ja voi paljastaa sen kiitolliselle kysyjälle.

Marjukka Kennola

TERMINFO VUODEKSI 1985

Nyt on aika varmistaa Terminfon saanti myös ensi vuonna.

Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa ja käsittelee tekniikan ammattikieltä ja terminongelmia sekä kertoo tekniikan eri alojen uusista sanastoista, sanastohankkeista ja tapahtumista. Myös termineuvonnassa esille tulleita

hankalia, hauskoja tai muuten mielenkiintoisia kysymyksiä esitellään.

Lehdessä annetaan mielihyvin tilaa lukijoiden keskustelulle ja kommenteille.

Lehden hinta on 48 mk/vuosi-kerta, lisäkappaleet jäsenille 24 mk/vsk.

Tilaan Terminfo-lehden
vuodeksi 1985 ( )
kestotilaus ( )

Nimi .....

Osoite .....

Palautetaan Tekniikan Sanastokeskukseen
Liisankatu 16 B 13, 00170 HELSINKI

VALIKOIMA KIRJASTON UUTUUKSIA

Suomalais-venäläis-suomalainen kone-elinopin sanasto. Ivan P. Smirnov ja prof. Jaakko Wuolijoki. Moskova/Helsinki 1984. ISSN 0131-7083.

Tekniikan Sanastokeskuksen sekä NL:n Yleisliittolaisen tieteellis-teknisen ja dokumentaation käännöskeskuksen yhteistyö Suomen ja Neuvostoliiton välisen tieteellis-teknillisen yhteistoimintakomitean työn osana. Sanaston suomenkielisen osan on toimittanut dipl.ins. Eugen Novitsky. Sanasto on jaettu tieteellisiin ja teknisiin kirjastoihin ja sitä on saatavana vähäinen määrä Tekniikan Sanastokeskuksesta hintaan 50 markkaa + toimituskulut 15 markkaa. Sanasto sisältää venäjänkieliset selitykset termeille. 144 s.

Byggspråk. Språkråd och skrivregler för byggbranschen. TNC 80. Tekniska Nomenklaturcentralen. Stockholm 1984. ISBN 91-7196-080-5

Kirja on tarkoitettu kaikille, jotka kirjoittavat ruotsinkielisiä rakennusalaan liittyviä tekstejä. Se sisältää yleisten

kirjoitusneuvojen lisäksi mm. ohjeita sanojen valinnasta ja lauserakenteesta sekä oikeinkirjoitussääntöjä. 92 s.

Saksalais-suomalais-saksalainen matkailusanakirja. Paul Kostera. Otava 1983. ISBN 951-1-06577-7.

Sanakirja sisältää noin 13 000 saksalaista ja 9 000 suomenlaista hakusanaa sekä noin 6 000 sanaliittoa, sanontaa ja lausetta vastineineen.

Uusi autotekniikan sanasto. Suomen Autoteknillisen Liiton sanastotoimikunta. Jyväskylä 1983. ISBN 951-9155-07-04.

Nelikielinen sanaluettelo (suomi, ruotsi, saksa ja englanti), joka sisältää myös alan yleisimmät lyhenteet. 367 s.

Ordbok for varmekragt. Del 1: Reaktorannlegg. RTT 46. Rådet for teknisk terminologi. Universitetsforlaget 1984. ISBN 82-00-06899-4.

Viisikielinen sanasto (norja, saksa, englanti, ranska ja ruotsi) norjankielisin määritelmien. 120 s.

Ordbok for varmekraft. Del 2: Kjel- og turbinanlegg. RTT 47. Rådet for teknisk terminologi. Universitetsforlaget 1984. ISBN 82-00-06900-1.

Katso edellinen. 140 s.

Ordbok for sikkerhet og risikoanalyse. RTT 48. Rådet for teknisk terminologi. Universitetsforlaget 1984. ISBN 82-00-06902-8.

Norjalais-englantilainen riskianalyysi-sanasto norjankielisin selityksin. 30 s.

The World of LSP II. Jennifer Draskau & Jørgen Høedt (eds.) Erhvervsøkonomisk Forlag S/I 1984. ISBN 87-17-03432-9.

Luettelo yliopistoista, korkeakouluista ja laitoksista eri puolilla maailmaa, joissa opetetaan tai tutkitaan ammattikieliä ja terminologiaa. Laadittu Kööpenhaminan kauppakorkeakoulussa. 288 s.

Turvesanakirja. International Peat Society. Helsinki 1984. ISBN 951-99526-6-7.

Viisikielisen (venäjä, englanti, saksa, suomi, ruotsi) kansainvälisen sanakirjan suomenkielisen osan on laatinut ja toimittanut Maija Korhonen. 595 s.

SAMMANDRAG

Terminologicentralens termbank presenteras i korthet av Peter Nordqvist. I artikeln behandlas bl.a. helt allmänt förutsättningarna för att man skall kunna använda termbanken, termbankens termpostformat och vissa frågor som termbanken kan ge svar på. (s. 1)

Avdelningschef Seija Tuovinen berättar om *Telenokias* interna *termbank* och om den process termerna genomgår innan de inmatas i termbanken. (s. 3)

Dipl.ing. Tuomo Ilomäki behandlar förhållandet mellan termerna *testaus*, *koetus* och *koestus* samt kritiserar det förslag angående termernas användning som ingår i ordlistan för teknisk kontroll. (s. 6)

Med anledning av föregående artikel beskriver Heidi Suonuuti de svårigheter som ofta uppstår i samband med *ordlistearbete* samt redogör för bakgrunden till de beslut som fattades vid utarbetandet av *kontrollordlistan*. (s. 7)

I början av sommaren påbörjades utarbetandet av en *ordlista för bevakningsbranschen*. Ordlistan kommer att omfatta termer på minst fyra språk samt definitioner på finska och svenska. (s. 11)

På grund av den förvirring som råder i fråga om användandet av förkortningar för olika språk presenteras de nu gällande internationella *ISO-koderna* samt förslagen till nya ISO-koder. (s. 12)

Två svenska "*termefterslysningar*" ingår på sidan 15. Vad har de finska termerna *kokonaisvastuurakentaminen* (KVR) och *rakennuttaa* för motsvarigheter på svenska?

Marjukka Kennola, som jobbade vid terminologicentralen under sommarmånaderna, redogör för sina erfarenheter av *termrådgivningen*. (s. 16)

En förteckning över vissa *nyförvärv* vid terminologicentralens bibliotek ingår på sidorna 18 och 19.

TEKNIIKAN SANASTOKESKUS ry
CENTRALEN FÖR TEKNISK TERMINOLOGI rf

Tekniikan Sanastokeskus ry TSK

Perustettu 1974.

Jäseniä 67 (aatteellisia yhdistyksiä, teollisuus- ja liikelaitoksia, valtion virastoja).

Toimii yhteistyössä Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen kanssa.

Toimisto ja kirjasto

Liisankatu 16 B 13, 00170 Helsinki 17

Termineuvonta puh. 90-179 161 vain klo 9.00—12.00

Avoinna klo 8.00—16.15 (kesäisin 8.00—15.15)

TSK:n ensisijaisena tehtävänä on saada aikaan suomen- ja ruotsinkielisiä tekniikan eri alojen sanastoja.

Sanastotyön päämuotoja ovat osallistuminen termityötä tekevien ryhmien työskentelyyn, lausuntojen antaminen, tarkistus ja neuvonta.

Kirjastossa on lähes 1000 tekniikan ja lähialojen sanastoa, käsikirjoitusta, yritysten ja laitosten sanastoja, SFS-standardit ja niistä tehty termikortisto, ISON ja GOSTin sanastostandardit ym.

Kirjastossa pidetään tiedostoa suomen ja ruotsin kieltä sisältävien tekniikan ja lähialojen sanastoista ja sanastohankkeista, ja näistä tiedoista julkaistaan kahden vuoden välein luettelo Tekniikan sanastoja. Tarpeen mukaan tehdään myös erikoisalojen sanastoluetteloita.

TSK:n toimintamuotoja:

— osallistuminen sanastotyöhön	— termityön kurssit
— termineuvonta	— tiedotuslehti
— kirjasto	— termipankki
— sanasto- ja sanastohanke-tiedostot	— kielentarkistusapu

